
Víra

... A DÁL?

Co vše podle vás skrývá slovo víra?

Víra ...

...JE DŮLEŽITÁ PRO KAŽDÉHO Z NÁS.
...JE SUBJEKTIVNÍM PŘESVĚDČENÍM O NĚČEM.

Trojí pohled na víru

Epistemologický
(přesvědčení o tom, že je
něco skutečné a pravdivé)

Psychologický (víra v sebe,
ve vlastní úsudek)

Náboženský (přenesený
význam, kdy je víra
považována za konkrétní
náboženství)

Obr. 1

Náboženství...

- 1. *forma společenského vědomí odrážející skutečnost nevědecky, spojená s vírou ve zjevené poznání a v nadpřirozené bytosti (v boha, v bohy) a využívaná vládnoucími třídami předsocialistické společnosti jako nástroj útlaku*
- 2. *učení jednotlivých církví*
- 3. *náboženská nauka*
- 4. *uctívání, kult*

Nejvýznamnější světová náboženství

Judaismus

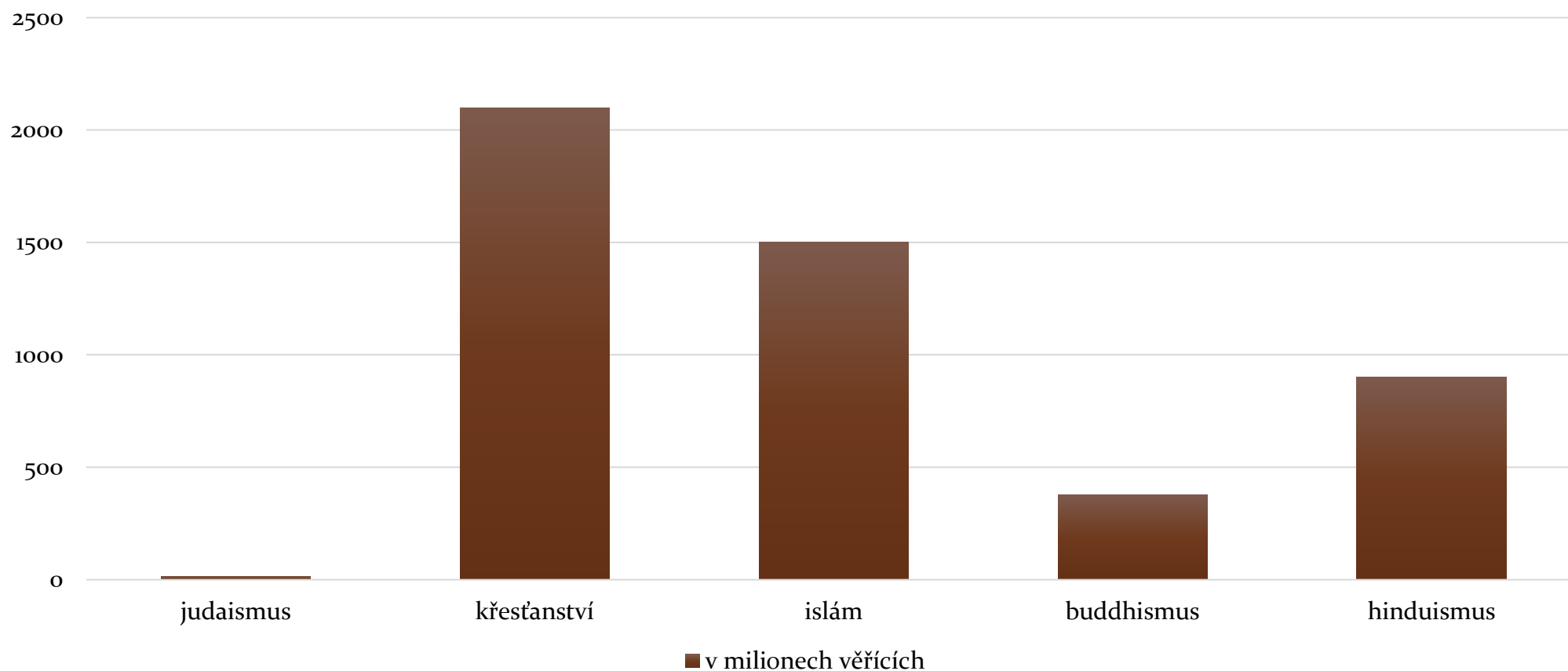
Křesťanství

Islám

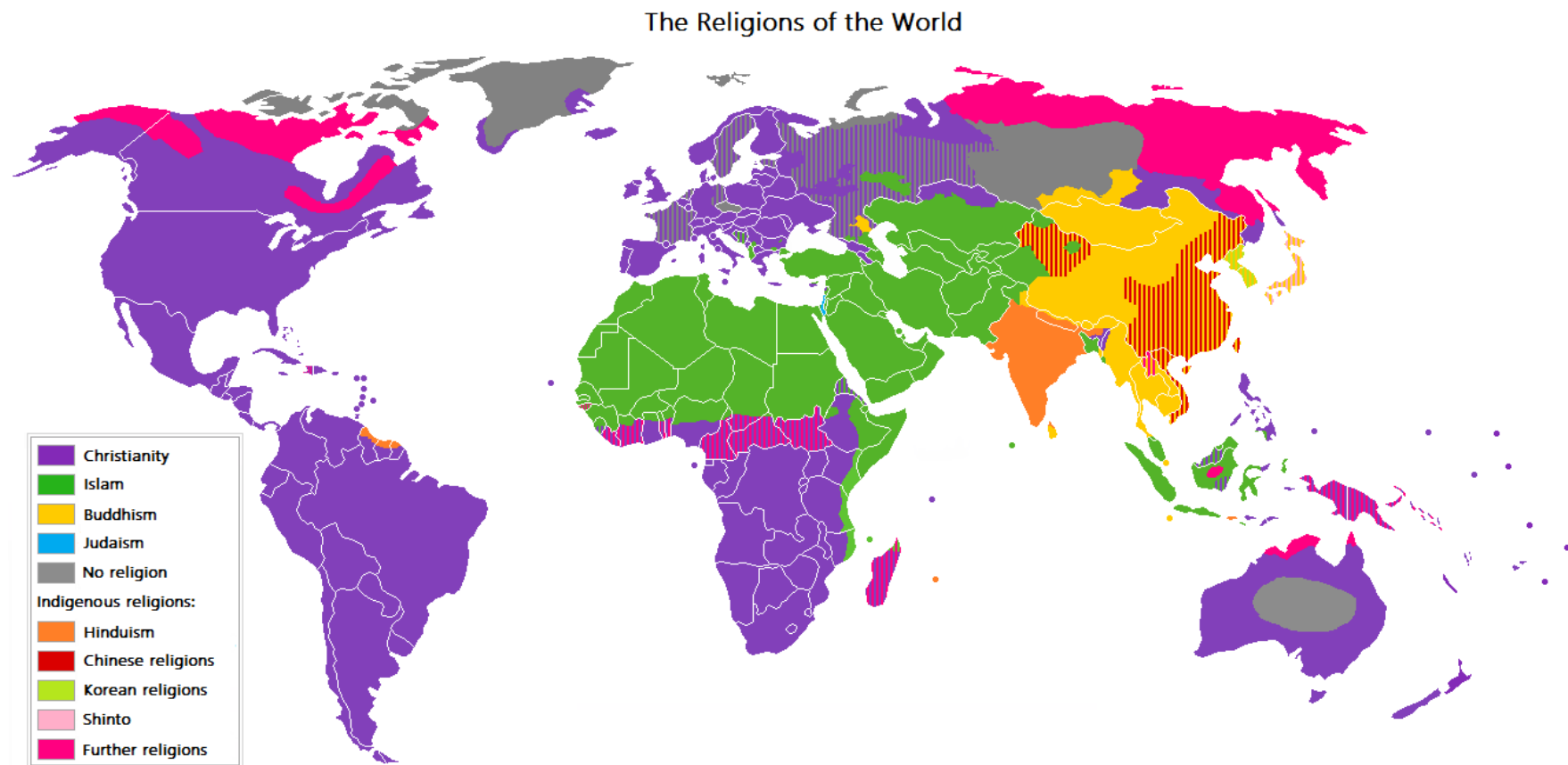
Buddhismus

Hinduismus

Počty věřících nejvýznamnějších světových náboženství

Nejvýznamnější světová náboženství

Judaismus...

Obr. 4

...náboženství židů...

Judaismus

- Praotcem židovského národa je Abrahám.
- Knihou, o kterou se židovské náboženství opírá, je bible, resp. Starý zákon zahrnující především Mojžíšův zákon, podle kterého se měli židé řídit.
- Židovský národ je malý národ, jehož dějiny jsou v porovnání s naprostou většinou jiných národů velmi dlouhé.

Judaismus

Obr. 6

- Židovská víra v jednoho Boha byla v kontextu okolních civilizací, národů a kultur něco zcela výjimečného.
- Židé si na rozdíl od nich svého Boha nezpodobovali (sochy, obrazy).
- Vyjadřovali tak, že Bůh je tak veliký, mocný a jiný než člověk, že přesahuje každou lidskou představu.

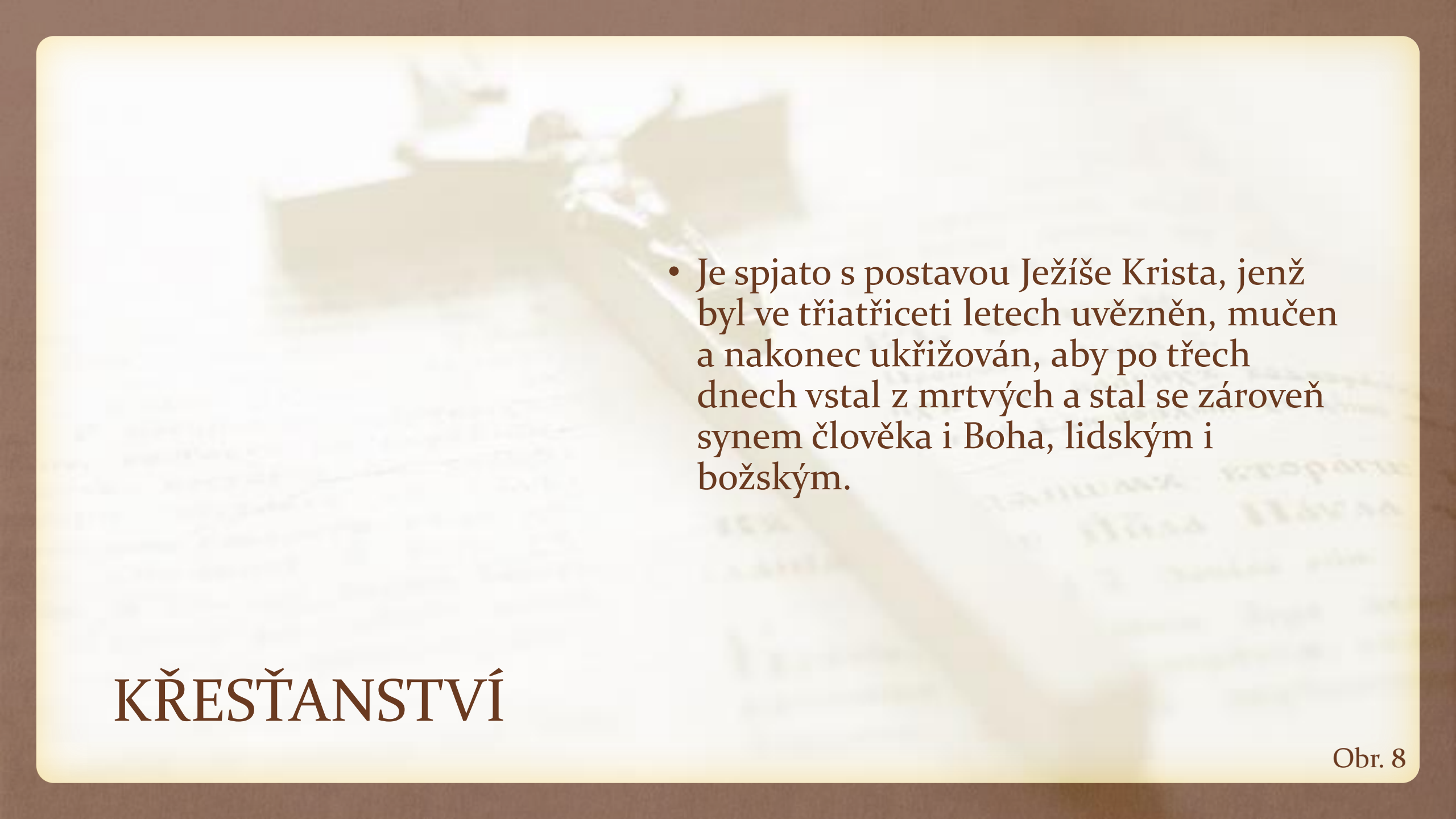
Desatero

Obr. 7

- základním etickým kodexem judaismu je Desatero

- je v něm obsažena zásadní teologická výpověď, že Bůh je „první hybatel“

-
- Je spjato s postavou Ježíše Krista, jenž byl ve třiatřiceti letech uvězněn, mučen a nakonec ukřižován, aby po třech dnech vstal z mrtvých a stal se zároveň synem člověka i Boha, lidským i božským.

KŘEŠŤANSTVÍ

Křesťanství

Obr. 8

- patří mezi nejvýznamnější náboženství
- je rozšířeno téměř po celém světě
- považuje se za **světové** náboženství

Hlavní křesťanské proudy:

- katolická církev
- protestantské církve
- pravoslavné církve
- anglikánská církev
- řecko-katolické církve

Křesťanství

- monoteistické náboženství (1 Bůh)
- posvátnou knihou křesťanů je **bible** (Starý zákon + Nový zákon)
- nejvyšší institucí tohoto náboženství je **papež**
- papež je považovaný za zástupce Boha na zemi
- v současnosti papež František

KŘEST

Křesťanem se člověk stává skrze křest, kterým potvrzuje, že uvěřil v Ježíše Krista jako Božího Syna, Vykupitele, Spasitele a Zachránce, který tvoří s Bohem Otcem v Duchu svatém jedno společenství (trojiční víra: jeden Bůh ve třech osobách).

Desatero

Obr. 7

○ základním etickým kodexem judaismu je Desatero

○ je v něm obsažena zásadní teologická výpověď, že Bůh je „první hybatel“

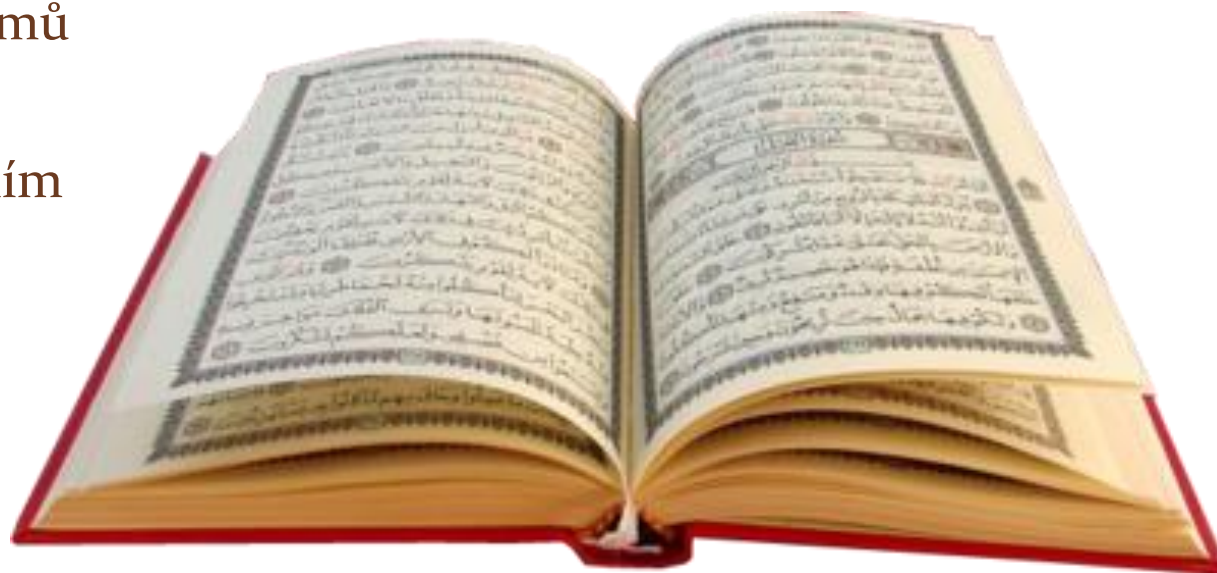
○ Desaterem se řídí rovněž židé

ISLÁM

- Islám má své počátky v Arábii v 6. stol. po Kristu. Jeho zakladatelem je Muhammad (Mohamed). Učení islámu vychází z judaismu i křesťanství a různých arabských náboženství.

Islám

- Významným poutním místem muslimů je Mekka.
- Pouť do Mekky patří k jejich základním povinnostem.
- Při modlitbě se muslimové obracejí směrem ke Kaabě – hlavní svatyni v Mekce.
- Posvátnou knihou islámu je Korán, obsahující Muhammadowy náboženské výroky.

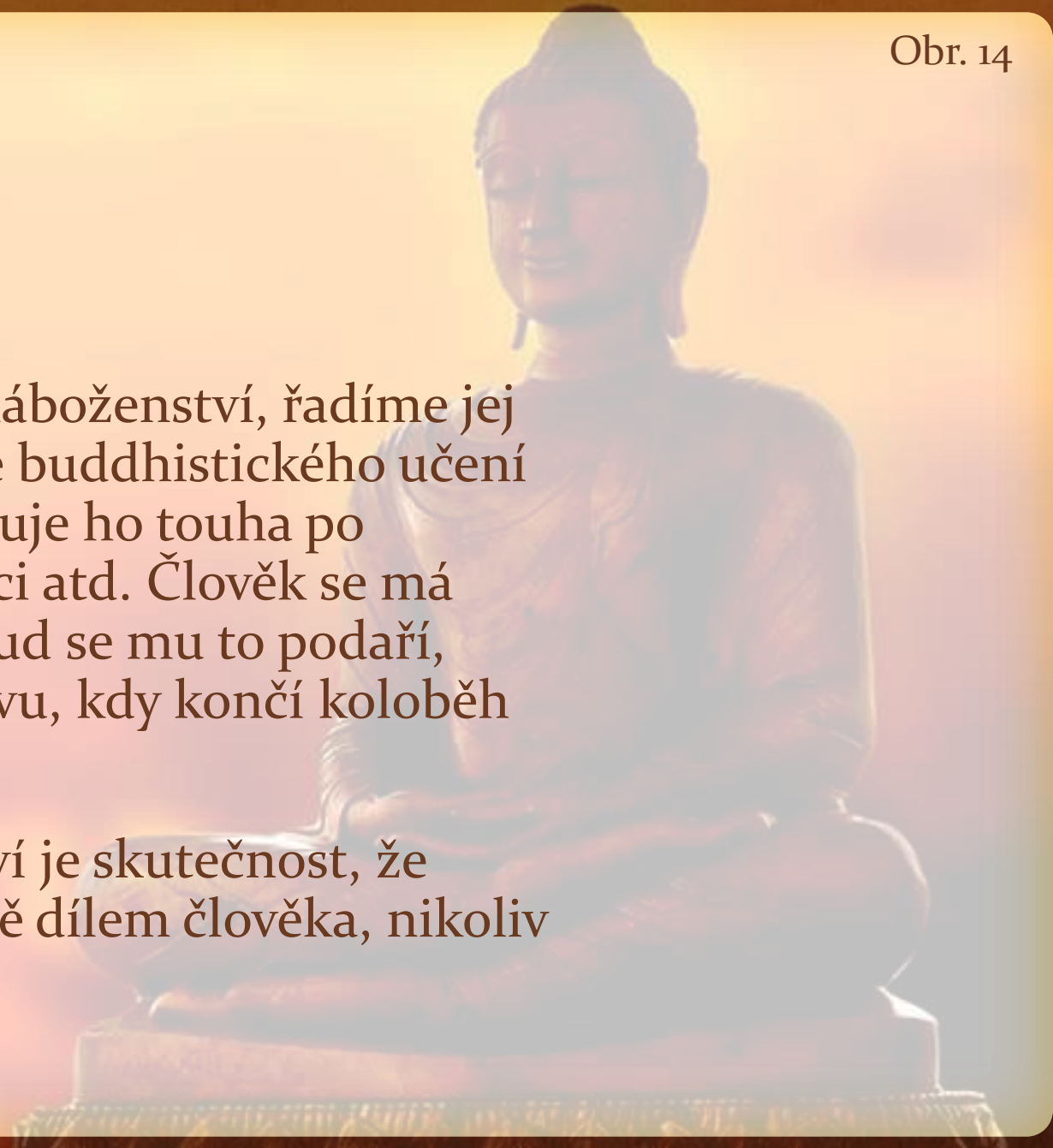
Obr. 12

Islám

- Muslimové věří v jednoho Boha Allaha, stvořitele nebe i země, který řídí běh života.
- Mohammad je pokládán za proroka, jehož ústy sdělil Bůh svoji vůli.
- Etika islámu je založena na Koránu, zjeveném Božím slově, doplněné skrze zachovaná podání Sunna (Hadith) o „zvyklosti“ proroků, 6 kodifikované v Šária (právu) a spočívá na dvou instancích: Boží autoritě a svědomí člověka.
- Islám na rozdíl od křesťanství a židovství nezdůrazňuje tolik Boží příklon k člověku.

Buddhismus...

- ... patří mezi přirozená, nezjevená náboženství, řadíme jej do tzv. východní náboženství. Podle buddhistického učení je utrpení podstatou života. Způsobuje ho touha po smyslových požitcích, majetku, moci atd. Člověk se má snažit od této touhy osvobodit. Pokud se mu to podaří, dosáhne tzv. nirvány, blaženého stavu, kdy končí koloběh převtělování, a tím také utrpení.
- Charakteristikou tohoto náboženství je skutečnost, že náboženské představy jsou výhradně dílem člověka, nikoliv odezva božího sebesdělení.

Buddhismus...

- zakladatelem buddhismu je Buddha (6.-5. st. př. Kr.)
- učení o převtělování, koloběhu životů
- zákon karmy je zákonem trestu, ze kterého se člověk snaží osvobodit odpovídajícím životem
- jedná se zde o jakýsi prvek „sebespasení“ (sebezáchrany)
- jde o to, že když člověk zemře, po smrti se narodí znovu, možná opět jako člověk, nebo jako zvíře či démon
- cílenou snahou je osvobození se z tohoto koloběhu

Buddhismus...

- Etika je předpoklad pro vykoupení resp. svatost.
- Morální jednání tak nestojí na konci a není samozřejmým výsledkem života ve víře a meditaci, nýbrž je podmínkou pro „správné aktivity, „správnou pozornost“, „správnou koncentraci“.
- Lidský život není chápán jako jedinečný a neopakovatelný v rozmezí narození a smrti.
- Všechny bytosti bloudí světy díky nespočetnému množství individuálních životů realizovaných v rozdílných světech.

Obr. 17

- Název hinduismus pochází od perských muslimů, kteří pronikli kolem r. 1000 po Kristu do Přední Asie.
- Hinduismus označuje tedy náboženství vyznávané tamějším obyvatelstvem až po současnost, ač se dějiny velkých náboženských tradic Indie vyznačují hlubokými proměnami.

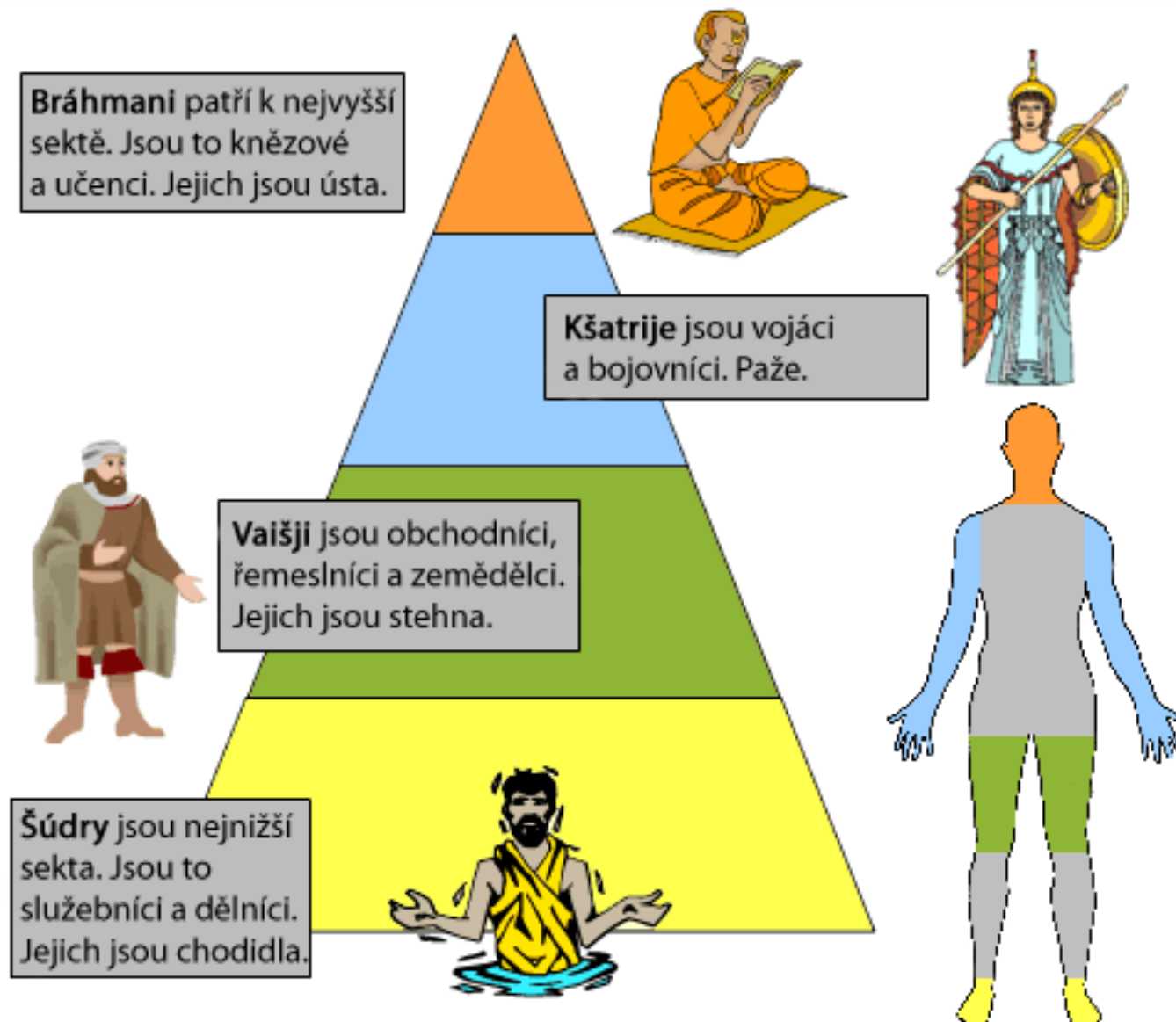
HINDUISMUS

Hinduismus...

- ... je nábožensko-sociální systém obřadů a názorů, tradic a mytologie v Indii.
- Jeho původ se ztrácí v době předhistorické.
- Nemá zakladatele.
- Původ náboženství a původ indického národa, který vznikl přistěhováním árijských kmenů jsou zvláštním způsobem spojeny.

Hinduismus

- Příslušníkem hinduismu se člověk stává narozením.
- Hinduismus se prezentuje jako náboženství bez dogmat, které může tolerovat množství navzájem si odporujících interpretací.
- Hinduistické vědomí je dáno uznáváním véd jakožto kanonické sbírky hinduistického zjevení a uznáváním sociálního řádu, který je charakterizován kastovním systémem.

Obr. 19

HINDUISMUS

Brahma, zosobnění neutrálního brahmanu, je tvůrce a pán vesmíru, potom však ustupuje v jakémisi deistickém pojetí boha a tím ztrácí popularitu a úctu.

Višnu, zachovatel a ochránce vesmíru, zosobňuje svým způsobem brahman a stává se všudypřítomným pomocníkem. Zvláštní způsob Višnuovy pomoci se spojuje s naukou o avatára, tj. s přesvědčením, že Višnu se vtěluje do pomáhajících postav a v nich se projevuje. Zvláštní úlohu mezi avatáry má Krišna a Ráma (srv. složené jméno Rámakrišna). Višna má manželku Šrí nebo Lakšmí.

Šiva (na obrázku), velký proměnitel věcí, v sobě spojuje protikladné prvky. Je bůh zkázy a plození, přemožitel smrti a prostředník spásy, bůh tance a meditativního ponoření. Podobně je tomu s jeho manželkou, která je uctívána jako Umá, Durgá, Párvatí nebo Kálí a ztělesňuje Šivovu moc a sílu (šakti).

Pojďme si zahrát kvíz!

- Rozdělte se dvou až pěti týmů a podobně jako v televizním kvízu RISKUJ! si volte nejprve téma a pak hodnotu otázky. Body získáte, pokud správně odpovíte.
- Vítězí tým s nejvíce body!

HODNĚ ŠTĚSTÍ!

Co se podle vás skrývá za
souslovím „etická otázka“?

Jaké postoje zaujímají jednotlivá
náboženství
K POSTAVENÍ MUŽE A ŽENY?

Křesťanství

Toto náboženství přineslo revoluční změnu v chápání ženy, jelikož Bůh zcela integroval ženský prvek do svého lidství.

Žena je ceněna, ale nedoceněna. Žena je vyloučena z církevních struktur, což je zdůvodněno její údajnou konstituční slabostí.

Jeden významný představitel této církve se na adresu žen vyslovil takto: „Jsme bohužel dědici dějin s velmi silnými okolnostmi, které ve všech dobách a ve všech zeměpisných šířkách stěžovaly cestu ženy. Znevažovaly její důstojnost, překrucovali její přednosti, často ji odsoudili na okraj společnosti a dokonce snižovaly na úroveň služby. To jí bránilo být sama sebou a ochudilo celé lidstvo o pravá duchovní bohatství.“

Šrajer

Buddhismus

V jeho učení nacházíme nepřátelské výroky o ženě. Žena je vnímána jako zlá bytost, z tohoto světa odchází neuspokojená vzhledem k pohlavnímu naplnění a rození. Je nevěrná, protože často smilní, bývá naplněná prudkou žádostivostí, je zlomyslná, prchavá, vlastní nebezpečný jed podobně jako had. Podle boha je žena kořenem všeho zla, stvořením se slabou inteligencí, která si zaslouží absolutní pohrdání.

Žena je podle zakladatele snadno zlostná, žárlivá, lakomá, nerozumná. To je důvodem toho, proč nemají místo ve shromáždění. Když je žena vláčená žádostivostí, vzbuzuje žádost muže, kterého okouzluje, omamuje a zaslepuje. Proto považuje bůh kontakt se ženou za nebezpečný a radí mužům, obzvláště mnichům, vyhýbat se ženám, neoslovovat je a vůči každé z nich si zachovat rozvahu. Ze strany mnichů jsou ženy vnímány jako příčina všeho utrpení a jako velké pokušitelky.

Bůh hodnotí negativně zrození, znovuzrození, mateřské lůno, protože zrození je strast a vykoupení spočívá ve vysvobození z koloběhu znovuzrození. Navíc žena překáží mužům v tom, aby dosáhl nirvány, proto nemohou dosáhnout ani svatosti, ani probuzení, ani nirvány. Nepřátelský a nerovnoprávný postoj k ženě částečně přetrvává i v současnosti.

Judaismus

Tato společnost byla patriarchální společností. Muž byl protagonistou rodinného a společenského života, žena není rovnoprávná s mužem.

Z právního pohledu celý život zůstává žena jako nedospělá: jako děvče je pod vládou otce nebo bratra, jako manželka je podřízena manželovi, jako otrokyně pánovi, jako vdova je pod vládou osudu nebo manželova bratra.

Role ženy a její vliv je omezený především na roli matky. Žena je oslavovaná a respektovaná tehdy, když zaručuje kontinuitu potomstva a je pomocí manželovi. Úlohou ženy je rodit děti, sterilita je považována za prokletí. Hegemonii muže potvrzuje i propouštění žen. Nadvládu muži nad ženami nejvíce zdůrazňuje polygamie.

Ve svatém stánku měly ženy vyhrazeno speciální místo za mřížemi. K podřízenosti ženy vedla i absence obřízky. Periodická nečistota ji vylučovala ze sociálních vztahů a znevýhodňovala ji v přístupu k Bohu.

Šrajer

Hinduismus

Podle tohoto náboženství je žena příčinou všeho zla ve světě a jako ztělesnění smyslnosti je zároveň příčinou koloběhu života. Proto již samotné narození děvčete se považovalo za neštěstí. Muž získává nesmrtelnost jen skrze syna.

Žena je nebezpečnou bytostí, které dal sice bůh lásku a rozkoš, ale zároveň i pomstychtivost, lstivost a zlost, takže je zkažená od narození. Ženě se přisuzuje nevěra, hřích a temnota. K její přirozenosti patří svádět muže a dělat z nich otroky vlastní žádostivosti.

Každý může vysoce předčí každou i tu nejctnostnější ženu jen proto, že je muž. Muž je pánem ženy, která se v dětství musí podřizovat otci, v mládí svému manželovi, a když její pán zemře, tak jeho synovi, protože žena nesmí být nikdy nezávislá.

Pohlavní styk slouží hlavně k rozmnožování, přičemž žena je vůči muži v podřízeném postavení. Uznává ženu vlastně jen pro její nezastupitelnou roli matky a sexuální partnerky muže. Jinak se žena považuje za méněcennou bytost a nutné zlo, potřebné jen na to, aby muž dosáhl blaha a nesmrtelnost.

Žena je zbavena společenských funkcí i práv, kromě sféry sexuality, prostřednictvím které má sloužit manželovi, společnosti a náboženství. Manžel je pro ženu božstvem a věrná manželka má uctívat svého muže, i když je bezcharakterní, neřestný a zlý.

Neploдную ženu náboženství společensky znemožňovalo. Manžel měl právo ji propustit, vyhnat, přičemž si však ponechá její majetek. Později zbavilo toto náboženství ženu vdovu základního lidského práva, práva na život, praktikováním tzv. satí, dobrovolného upalování vdov během pohřbu manžela. Hluboká diskriminace žen uvnitř této společnosti přetrvává i dnes.

Islám

Toto náboženství je známé svým negativním postojem k ženám. I když podle svaté knihy jsou si muž a žena jako Bohem stvořené bytosti rovnocenní. V praxi je ale muž nadřazen ženě. Důvodem jsou větší rozumové schopnosti muže. Rozum žen je totiž přehlušován city, díky čemu lehce podléhají fantazii.

U soudu se svědectví dvou žen rovná svědectví jednoho muže. Svou přirozeností mají blízko k hříchu.

Ženy jsou obdarovány kouzlem a vnadami, svou podstatou jsou svůdkyněmi a zároveň jsou prohnané, lstivé a dokonce ďábelské bytosti. Proto je muži chráněni nejen před okolím, ale i před vlastní ženskostí.

Ženy jsou podřízeny mužům, kteří se o ně starají a materiálně je zabezpečují a plní vůči nim poručnickou a opatrovnickou roli. Svatá kniha přisuzuje ženě ponižující úlohu konkubíny, kterou je možné odvrhnout nebo donutit přijmout za kolegyně v manželství další tři ženy, protože to dovoluje legitimní polygamní zřízení.

Právní věda potvrzuje nerovnoprávné postavení ženy. Tomuto náboženství se nejvíc ze všech náboženství podařilo zbavit ženu lidské důstojnosti.

Šrajer

Jaké postoje zaujímají jednotlivá
náboženství
K BOHATSTVÍ A CHUDOBĚ?

Judaismus

Bohatství v tomto náboženství není považováno z podstaty za špatné a chudoba není chápána jako ideál.

Dobročinnost se chápe jako spravedlnost. Jako taková představuje atribut Boha. Dobročinnost se institucionalizuje požadavkem odvádění chudinské daně, která se omezuje na pětinu celkového jmění. Dobročinnost se nedovršuje finanční pomocí, nýbrž skutky lásky. Dobročinnost je vysoce ceněnou hodnotou.

Vlastnictví je považováno za svěřené dobro, které musí vlastník spravovat a případně z něho něco darovat chudým. Stát má chránit soukromé vlastnictví a současně budovat sociální solidaritu.

Chudý má ovšem také vlastní odpovědnost. Již Maimonides staví na nejvyšší stupeň dobročinnosti pomoc, která potřebného uvede do stavu, že si bude schopen v budoucnosti pomoci sám.

Islám

Toto náboženství nepovažuje bohatství a chudobu za důsledek chování člověka, nýbrž spíše jako úděl. Podle něj je Bůh původcem veškerého bohatství. Starostlivě ho přiděluje všem, i když každému v rozličné míře.

Bohatí by se měli dělit o své bohatství s chudými. Člověk jako Boží správce se mu musí ze svého správcovství zodpovídat. Bohatství představuje nebezpečí, které může odvádět člověka od Boha a pravého náboženství.

K sociálním povinnostem patří často zmiňována almužna a také povinný odvod dávek. Život v samotě a chudoba byly zároveň prvním stupněm na správné cestě, jejímž cílem bylo sjednotit se s Bohem. To vše nakonec vedlo k zduchovnění a idealizaci chudoby spojené s důvěrou v Boha. U širokých mas tamního obyvatelstva to oslabilo jejich snahu usilovat o změnu nespravedlivých majetkových poměrů.

Křesťanství

Toto náboženství blahoslaví chudé a odkazuje na nebezpečí bohatství. Bohatství ovšem rigorózně neodmítá.

Jedná se o kladný postoj k vlastnictví, které je třeba právně chránit; o varování před přílišným lpěním na bohatství jako překážce v následování Boha; o zvláštní vnímavost pro ochranu slabých a chudých a o svobodně zvolenou chudobu jako radikální životní formu náboženského způsobu života.

Chudoba patří vedle poslušnosti a čistoty k voleným prostředkům náboženské dokonalosti.

K tomuto náboženství patří dlouhá tradice organizací a institucí zaměřená na pomoc potřebným.

Hinduismus

Život v tomto náboženství je určován „zákonem bytí“, „zákonem povinnosti“.

Jeho podoba je ovšem diferencovaná v závislosti na náležitosti k určité kastě nebo stadiu života. Každá ze čtyř hlavních kast a každá z četných podkast mají své povinnosti a oblasti úkolů.

Největší část národního důchodu je v rukou představitelů nejvyšších kast. Zatímco příslušníci o něco níže postavených kast jsou ti nedotčení a určeni osudem.

Vedle toho jsou miliony nekastovních lidí často nemajetnými zemědělci nebo těmi, kdo vykonávají podřadnou práci, málokdy placenou.

Buddhismus

Vztah k bohatství a chudobě v tomto náboženství je třeba diferencovat podle jeho jednotlivých směrů. Tento vztah je zde vnímán rozdílně.

Zakladatel se vědomě zříká majetku, aby mohl vést život chudého askety.

Podle Ernesta Benze předpokládá náboženský asketismus harmonickou rovnováhu protikladů bohatství a chudoby; země musí být natolik blahobytná, aby dokázala uživit ty, kteří se v kláštorech věnují spásonosné meditaci. Mníchovi je dovoleno vlastnit jen kutnu, nádobu na almužnu, jehlu, růženec, břitvu a síto k lovení sladkovodních živočichů.

Paralelně s příkazem chudoby je chváleno také dobrovolné dárčovství. Chudoba je chápána sociálně: lidem na okraji společnosti se má poskytnout politická, hospodářská, náboženská a pedagogická pomoc.

Jaké postoje zaujímají jednotlivá náboženství
K MANŽELSTVÍ, RODINĚ
A RODIČOVSTVÍ?

Buddhismus

V tomto náboženství je potvrzen řád manželství a je zdůrazněna důležitost rodiny.

Muž se má starat o svoji ženu a chránit ji, manželka má svému muži sloužit.

Muž má povinnost ctít svou ženu, respektovat ji, být jí věrný a obdarovat ji šperky.

Mravní regulativy odsuzují pohlavní akt s nezletilými, prostituci a cizoložství, to znamená vše, co přináší jiným nebo sobě samému nějaké škody.

Šrajer

Judaismus

Na vztah muže a ženy se zde v první řadě nahlíží z pohledu osobní lásky a věrnosti, ne tedy z hlediska plození a výchovy potomstva, i když plodnost stojí přesto velmi v popředí. Je chápána jako podstatný cíl manželství.

Děti jsou pozváním a darem Božím, „darem Pána“ člověku a jeho požehnáním, jako i že manželství slouží v Božím plánu předávání života a rozmnožování lidského rodu.

Plodnost je vysoce ceněna jako Boží dar. Plodnost je považována za nesmírnou hodnotu, které je všechno ostatní přiřazeno. Neplodnost je pro ženu ostudou, neštěstím nebo trestem Božím. Vede ke krizi manželství. Zemřít bez dětí je jako by zbytečně prožitý život: ztratit svoji vlastní životní stopu, zcela zemřít. Když jsou zde moje děti, žijí v nich dál; je to způsob nesmrtelnosti, které dosahují skrze potomstvo. Proto je to nejvyšší podmínka života, mít potomstvo a tím zůstat v zemi živých.

Právo odsuzuje každý sexuální vztah ženy s mužem, který není jejím manželem, jako cizoložství. V případě usvědčení u soudu stanovuje zákon pro oba cizoložníky trest smrti. Když se dopustila cizoložství žena, vyžadovalo právo rozloučení manželství. Uzavřít sňatek s cizoložníkem nebylo možné. Dítě zplozené z cizoložství nesmělo uzavřít sňatek s pravověrným věřícím.

Islám

Manželskému a rodinnému životu se v tomto náboženství dostává vysokého ocenění. Víra chápe manželství jako povinnost pro všechny muže a ženy schopné manželství, ale není svátostí, i když má manželství hluboký náboženský význam. Manželská smlouva nemá jen právní význam, nýbrž také představuje náboženskou povinnost.

V centru manželství je tradičně plození. Neznamená to ovšem, že je tím upozaděno duchovní spojení, které činí manželství nejvýznamnějším mezilidským vztahem mezi dospělými věřícími.

Společenské a rodinné postavení ženy jako i její možnost svobodně si vybrat svého partnera odvisí od ustanovení v jednotlivých zemích, v některých zemích existuje stále ještě polygamie, manželství jsou často zprostředkována.

Žena musí sdílet dům svého muže. On jí může zakázat opustit dům, přijímat návštěvy nebo bez jeho svolení podniknout zahraniční cestu. Po dobu trvání manželství mají povinnost výchovy oba rodiče.

Šrajer

Křesťanství

Manželství a plodnost není tedy pro muže ani ženu žádná povinnost, ale svobodná odpověď na Boží povolání, manželská láska stojí v popředí pojetí manželství.

Dítě patří k rodině jako něco naprosto samozřejmého.

Nikde se však nehovoří o ideálním počtu dětí ani se tu nikde neseťkáme s požadavkem: mít dětí, co nejvíce!

I když plodnost je vysoce ceněna a chválena.

Šrajer

Hinduismus

Každý mimomanželský sexuální život ženy považován za hřích. Od ženy je vyžadována stálost, věrnost a loajalita.

K začátku křesťanského věku se zavádí zákonodárství umožňující manželství dětí a spalování vdov. Tyto poměry platí až do 19. stol. než se probudí úsilí o zlepšení postavení ženy.

Ram Mohan Roy (1722-1833) byl první, který se vyslovil proti spalování vdov. Ačkoliv je tato praxe již od roku 1829 ilegální a trestná, setkáváme se ještě i dnešní době s jejími ojedinělými případy.

Od roku 1929 jsou zakázána manželství dětí a od roku 1947 jsou nábožensky smíšená manželství považována za platná.

Ve čtyřicátých letech 20. stol. vycházejí zákony zakazující polygamii.

Jaké postoje zaujímají jednotlivá
náboženství
K PRÁCI A VOLNÉMU ČASU?

Křesťanství

Člověk jako Boží mandant pokračuje svou prací na zemi v Božím díle stvoření.

Náročnost a namáhavost práce je důsledek hříchu. Člověk je povinen napodobovat Boha jak v práci, tak v odpočinku.

Člověk nesmí podlehnout pokušení klanět se práci. V práci není možné nalézt poslední a definitivní smysl života. To je možné jedině v Bohu. Práce je tu pro člověka a ne člověk pro práci. Připomíná to i Bůh ve svých kázáních.

Práce nemůže být drogou, únikem před realitou, před pohledem na sebe samého.

Věřící odpočívají v neděli.

Šrajer

Judaismus

Věřící spatřují od počátku v lidské práci Bohem svěřený úkol člověku.

Práce není chápána jako důsledek hříchu, nebo trest za něj. Přesto její namáhavost stojí v protikladu k bezstarostnosti ráje.

Pojetí práce je úzce provázáno i s odpočinkem, který je pojímán jako důsledek vztahu k Bohu. Věřící si může dovolit odpočívat, protože i Bůh při díle stvoření odpočíval. Člověk může v odpočinku a zotavení důvěřovat, že Boží stvoření a s ním i on sám je vždy v rukou Božích. Nikoliv člověk, ale Bůh sám dovrší dílo stvoření.

Zákon stanovuje přesná pravidla pro práci i odpočinek. Kdo tato ustanovení dodržuje, napodobuje Boha.

Věřící odpočívají v sobotu.

Šrajer

Buddhismus

Práce je hodnocena pozitivně.

Je jí prisuzován úkol připravovat cestu k nirváně.

Především v komunitě mnichů zaujímá práce důležité místo: mniši vedou školy, mateřské školky, nemocnice a vlastní statky.

Práce vytváří předpoklady k zlepšení životních podmínek.

Nirvána se dá uskutečňovat i na zemi.

Práce je základním předpokladem lidského života, sama však nemá opodstatnění a nemá pracujícího člověka zotročovat.

Islám

Na základě celistvého obrazu člověka se zde považuje každá činnost člověka, pokud není zakázána a je vedena správným úmyslem, za službu Bohu. Proto není práce v čistě ekonomickém významu náboženským tématem.

Námaha spojená s prací není chápána jako důsledek pádu do hříchu. Člověk jako „zástupce Boží“ na zemi je schopen díky božímu vedení správně jednat a pracovat. Bůh je stvořitel, nikoli pracující. Věřící nenapodobuje pracujícího Boha, nýbrž spíše jako Boží zástupce dává veškerou svoji činnost do služby Nejvyššímu.

Někteří komentátoři připouštějí, že špatně pochopená důvěra v Boha někdy zavinila hospodářskou pasivitu. Hospodářské problémy se ale nedají jednostranně připisovat na vrub náboženství.

Víra nemá nějaký speciální den odpočinku. Dříve byla páteční práce přerušována jen z důvodů modlitby. Dnes se v mnoha zemích prosazuje tendence mít v tento den zavřené obchody a školní volno.

Hinduismus

Náboženství je vlastní představa ideálního, zlatého období bez namáhavé práce a s okamžitým naplněním veškerých tužeb.

V současnosti je ovšem práce nutností. Vytýká se nedodržování kastovního systému a opomíjení spirituálních aktivit, politiky, řemesla a služeb.

Práce je považována za lepší než nečinnost. Nesobecké jednání, osvobozené od tužeb, je právě tak záslužné jako obvykle nejvyšší „cesta poznání“.

Lidská činnost ve světě není nahlížena jen jako nutnost, nýbrž jako nasazení pro zvýšení politické, náboženské a sociální úrovně Indie.

Mahatma Gandhi (1869-1948) vyzdvihoval význam a hodnotu jednoduché práce. Tělesnou práci za účelem zajištění životních potřeb prezentoval jako základní pravidlo.

Jaké postoje zaujímají jednotlivá
náboženství
K HOMOSEXUALITĚ A EUTANAZII?

Křesťanství

Eutanazie je v tomto náboženství odmítána. Dobrovolná eutanazie je vražda, ať jsou její způsoby a důvody jakékoliv. Těžce odporuje důstojnosti lidské osoby a úctě k živému Bohu, jejímu Stvořiteli.

Etika zohledňuje poznatky empirických věd, na jejichž základě zdůrazňuje, že v případě homosexuality se jedná o reálný problém, který je svojí povahou složitý a z velké části i nevysvětlitelný. Vnímá utrpení těch, kteří si svůj homosexuální stav nevolí, a tíživě ho prožívají. Bere takové lidi pod svou ochranu. Chrání je před nespravedlivou diskriminací. Vybízí k jejich přijímání s úctou, soucitem a jemnocitem. Zároveň jim ale připomíná nutnost kultivovat své sexuální touhy, stejně jako to vyžaduje od heterosexuálně orientovaných osob. S ohledem na smysl a význam sexuality, mezilidských vztahů nepovažuje, a ani nemůže považovat, homosexualitu za žádoucí, jako heterosexualitu. Za eticky neoprávněné (hříšné) považuje homosexuální chování. Staví se proti institutu registrovaného partnerství.

Šrajer

Buddhismus

V tomto náboženství není eutanazie přípustná jak z důvodu učení o karmě, tak z psychologického hlediska. Špatná karma, která zapříčiňuje utrpení každého pacienta, má trvat tak dlouho, až se naplní a zastaví se tak cyklus dalších znovuzrození. Pokud by člověk toto utrpení přerušil, pokračovalo by v novém životě, dokud by se nenaplnilo. Když utrpení povstalo jako důsledek špatné karmy, může být člověk znovuzrozen v lepší existenci.

V náboženství je homosexualita považována za výsledek špatné karmy. Dokazuje, že se dotyčný v předchozím životě nechoval sexuálně správně a v tomto životě nebyla jeho pozice dosud ještě změněna.

Šrajer

Islám

Na mezinárodní konferenci o místní medicíně byly odmítnuty sebevražda a eutanazie jako eticky nepřijatelné. Právě tak se shromáždění vyjádřilo proto, aby se měl člověk právo zříci se použití umělých prostředků čistě z důvodů prodloužení života.

Sexuální život mezi osobami stejného pohlaví je přísně zakázán. Homosexualita je podle tohoto pojetí proviněním proti Božským právům, patří tedy jako alkohol – drogy, cizoložství k deliktům, které ohrožují společnost.

Justice trestá homosexualitu ve jménu Božím.

Fundamentalistické směry trestají homosexualitu trestem smrti.

Šrajer

Judaismus

Zákony zakazují každé zkrácení života za pomoci jakýchkoliv prostředků. Přesto jsou diskutovány možné výjimky: např. když je člověk nevyléčitelně nemocný a tímto způsobem může být umenšeno nesnesitelné utrpení. Dnešní autority dovolují podání utišujících prostředků, i když život umírajícího člověka o něco zkrátí. Zakazují přesto injekce nebo jiné postupy, které konec života urychlují. Právě tak odmítají lékařské zákroky, které život uměle prodlužují, když je umírání nesporné.

Zákon zavrhuje a trestá homosexualitu. Homosexuální jedinec se dopouští podle tohoto pojetí do té míry hříchu, když se odklání od cíle, který dal Bůh člověku vzhledem k plození. Lesbická láska není výslovně zmiňována, v praxi je ale považována za neslučitelnou s náboženskou etikou. Dnes se vychází z toho, že homosexualita je dána geneticky nebo je podmíněna narušeným vývojem v ranných fázích života. Homosexuálně orientovaní lidé mají být tolerováni, pokud pojmají svou sexualitu jako privátní záležitost a nevyžadují žádné speciální opatření. V časopisech je dnes mimo jiné diskutována otázka, zda smí homosexuální jedinec zastávat náboženský úřad.

Hinduismus

Oficiální stanovisko k eutanazii v tomto náboženství není.

*Nicméně k homosexualitě se toto náboženství staví vcelku „přátelsky“. Ačkoli některé náboženské texty homosexualitu zakazují, řada mýtických příběhů líčí **homosexuální zkušenosti jako přirozené a radostné.***

*Náboženství ve své nauce vymezuje též pojem „**třetí pohlaví**“. Podle podrobné definice pojmu se můžeme domnívat, že hovoří o transsexuálech (podle oficiálního výkladu by však pojem měl klasifikovat eunuchy).*

Zdroje:

- Buddhismus, hinduismus a homosexualita: Nejvíce tolerantní náboženství ke gayům? Dost možná! - Fresh Gay Magazine. *TITLE* [online]. Copyright © Copyright 2011 Fresh, Gay Magazine, All right reserved. [cit. 08.03.2021]. Dostupné z: <http://www.freshgaymag.cz/cz/lifestyle/read/1217/buddhismus-hinduismus-a-homosexualita-nejvice-tolerantni-nabozenstvi-ke-gayum-dost-mozna/>
- Buddhismus - Víra.cz, Bůh, křesťanství. *Víra.cz, Bůh, křesťanství* [online]. Copyright © [cit. 06.03.2021]. Dostupné z: <https://www.vira.cz/texty/knihovna/kapitoly/buddhismus>
- Hinduismus.cz. *Hinduismus.cz* [online]. Copyright © Hinduismus.cz 2006 [cit. 06.03.2021]. Dostupné z: <http://www.hinduismus.cz/>
- Hinduismus - Víra.cz, Bůh, křesťanství. *Víra.cz, Bůh, křesťanství* [online]. Copyright © [cit. 06.03.2021]. Dostupné z: <https://www.vira.cz/texty/knihovna/kapitoly/hinduismus>
- Náboženství [online]. Copyright © [cit. 06.03.2021]. Dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?heslo=n%C3%A1bo%C5%BEnstv%C3%AD&sti=39957&where=full_text&hsubstr=no
- Ottův slovník naučný/Víra – Wikizdroje. [online]. Dostupné z: https://cs.wikisource.org/wiki/Ott%C5%AFv_slovn%C3%ADk_nau%C4%8Dn%C3%BD/V%C3%ADra
- ŠRAJER, J. *Aplikovaná etika* [online]. Copyright © [cit. 06.03.2021]. Dostupné z: <http://home.tf.jcu.cz/~srajer/aplikovanaetika.pdf>
- Víra [online]. Copyright © [cit. 06.03.2021]. Dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?heslo=v%C3%ADra&sti=103899&where=full_text&hsubstr=no

Obrázky

- Obr. 1 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fzpravodajstvi24.cz%2Fvira-se-s-byznysem-nevylucuje-dodava-potrebnou-pokoru-duveru-i-jiny-uhel-pohledu-rika-verici-podnikatel%2F&psig=AOvVaw3XRopfGkBYsYlMpcKbthtQ&ust=161511276448000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCLCs18mom-8CFQAAAAAdAAAAABAD>
- Obr. 2 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Ffluckynickel.wordpress.com%2F2010%2Fo8%2F26%2Ffright-1%2F&psig=AOvVaw3bxj1QvAw8R4heBlshR8A3&ust=161511534390000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCPiYkc-1m-8CFQAAAAAdAAAAABAJ>
- Obr. 3-
https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fcs.wikipedia.org%2Fwiki%2FN%25C3%25A1b0%25C5%25BEenstv%25C3%25AD_ve_sv%25C4%259Bt%25C4%259B&psig=AOvVaw2Gq9gpMvBMU2xYaRkhKrIJ&ust=1615114173421000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCOC9zKi_m-8CFQAAAAAdAAAAABAD
- Obr. 4 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.stoplusjednicka.cz%2Fbohove-prichazeji-kdy-vznikla-jednotliva-svetova-nabozenstvi&psig=AOvVaw3bxj1QvAw8R4heBlshR8A3&ust=161511534390000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCPiYkc-1m-8CFQAAAAAdAAAAABAO>
- Obr. 5 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.cestyksobe.cz%2Fbible-stary-zakon%2F8654&psig=AOvVaw1P8vGm7cEVwakrIrurAEHe&ust=1615112877732000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCLj1gcK6m-8CFQAAAAAdAAAAABAD>
- Obr. 6 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.ceskatelevize.cz%2Fporady%2F877234-desatero-prikazani%2F294381410820002%2F&psig=AOvVaw31nMnolMajvf6UhhVUpN2P&ust=1615112948522000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCMj05eG6m-8CFQAAAAAdAAAAABAE>
- Obr. 7 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.adcz.cz%2Fbible-a-vira%2Fclanky-bible-a-vira%2Fdesatero-prikazani%2Fdesatero-prikazani-original-a-padelek%2F&psig=AOvVaw31nMnolMajvf6UhhVUpN2P&ust=1615112948522000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCMj05eG6m-8CFQAAAAAdAAAAABAK>

Obrázky

- Obr. 8 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Feurozpravy.cz%2Fzahranicni%2Fasie-a-australie%2F255670-krestane-jsou-nejohrozenejsi-nabozenskou-skupinou-na-svete-zvlaste-o-velikonocich-utoky-na-ne-jsou-i-utoky-na-zapad%2F&psig=AOvVaw28XoOpuWruyfkL8A4vLs18&ust=1615124581841000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCJiGgozmm-8CFQAAAAAdAAAAABAD>
- Obr. 9 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fzpravy.proglas.cz%2Fudalosti%2Fnovou-encykliku-o-bratrstvi-podepise-papez-v-rijnu%2F&psig=AOvVawoMYuPB71lDp2Loz1c1-tcn&ust=1615124622698000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCNCu2KXmm-8CFQAAAAAdAAAAABAH>
- Obr. 10 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fwww.farnostujezd.cz%2F2021%2Fo1%2Fkrest%2F&psig=AOvVaw3n77k8qfpEAJTFKNKOwM53&ust=1615124761434000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCPiCxOLmm-8CFQAAAAAdAAAAABAD>
- Obr. 11 - https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.dotyk.cz%2Ftema%2Fislam.html%3Fstrana%3D3&psig=AOvVaw1UxkedDgej1S_bn5MwjXD9&ust=1615124794485000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCJiKovDmm-8CFQAAAAAdAAAAABAD
- Obr. 12 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fpngimage.net%2Fal-quran-png-image-2%2F&psig=AOvVaw18Fpox9fzloM-hBBWCzBi-&ust=1615125084216000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCOigroTom-8CFQAAAAAdAAAAABAW>
- Obr. 13 - https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.novinky.cz%2Fzahranicni%2Fblizky-a-stredni-vychod%2Fclanek%2Fpravo-saria-je-v-saudske-arabii-nadrazene-vsemu-i-pravum-deti-vysvetlil-rijad-40010428&psig=AOvVaw3ToIfHW5VGwEA-8Y_q6mEJ&ust=1615125811822000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTClio93qm-8CFQAAAAAdAAAAABAF

Obrázky

- Obr. 14 - https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.krasnapani.cz%2Ffilozofie-buddhismu&psig=AOvVaw2DPcg5O2_gzPQRK6_ZAoyq&ust=1615126101373000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCPCfs9_rm-8CFQAAAAAdAAAAABAD
- Obr. 15 - https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.dadabhagwan.org%2Fpath-to-happiness%2Fspiritual-science%2Fthe-science-of-karma%2Fwhat-is-karma%2F&psig=AOvVaw2sflgi-dm7hbSEwrcr5WBG&ust=1615126153899000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCPCoz_3rm-8CFQAAAAAdAAAAABAE
- Obr. 16 - https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fstreetgame.cz%2Fjak-utisit-mysl-3-nejvetsi-myty-o-pritomnem-okamziku%2F&psig=AOvVaw3dIsf-yZaeF5bshZMkBoDJ&ust=1615126256545000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCPi27K_sm-8CFQAAAAAdAAAAABAD
- Obr. 17 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fpxhere.com%2Fcs%2Fphoto%2F845059&psig=AOvVaw1sxwoyoHonHrXf-TU1bLCq&ust=1615126386762000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCPDcwuzsm-8CFQAAAAAdAAAAABAF>
- Obr. 18 - <https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fcz.depositphotos.com%2Fstock-photos%2Findie.html&psig=AOvVaw3zmx3tVxW8onPiS35otg-s&ust=1615127293054000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCNitzJjwm-8CFQAAAAAdAAAAABAD>
- Obr. 19 - https://www.google.cz/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.zivotnabali.cz%2F_novy%2Fpostrehy-zazitky%2Fjmena-na-bali%2F&psig=AOvVawotnctVij526DLrv3BGO7W&ust=1615127580177000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCNCAuqHxm-8CFQAAAAAdAAAAABAD
- Obr. 20 - https://www.google.cz/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fcambodia.thajsko.com%2Fsiva%2F&psig=AOvVaw1Yt9hB74fnyfCzuzg_wuR4&ust=1615127691593000&source=images&cd=vfe&ved=oCAIQjRxqFwoTCOC0-9Xxm-8CFQAAAAAdAAAAABAD